

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Iosephi Patriarchæ & Saulis regis Fortuna à Deo gubernata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

piissime autem nostram puniente impietatem. Quid *Fortunam* in ius vocant, quæ culpa caret? quid de *Casibus* queruntur, qui humani sunt, & fiunt, sicuti fieri solent; immo sæpe etiam, sicut fieri debent? Quid *Fatum* odiosum esse dicunt, quod eorum delicta non præcedit, sed sequitur? Fortasse enim infelices esse meruerunt? aut, si dispositio illa seriésque caussarum, absque eorum peccato, miserias illis aduexit; non aduexit, ut fierent impatientes, sed ut occasionem haberent virtutis exercendæ. Itaque, cum talia incidunt, summi Gubernatoris laudent bonitatem, qui eos aduersis *Casibus* vult erudire, ut Hercules, aut potius Iobi & heroea patientia clarifiant; aut, ne nimium secundis rebus se se efferant atque insolecant. In hunc finem *Fortunam* est

Horat. l. c.
35.

*Præsens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos.*

Luc. l. 52.

Quid ais, Poëta? non *Fortuna*, aut *Antij Diua*, sed *Deus* est, qui superbis resistit, eosque, cum merentur, deijcit; humilibus autem dat gratiam. Ille est, qui, ab initio, *deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles*. Non *Casus* id fecit, sed *Deus*, per *Casum*. Quare qui *Casum* accusant, mordent, lacerant, cani sunt similes, lapidem inuadenti, cum non videt eum, qui proiecit. Itaque si *Casus* in penam est, iudici ascribite; si in gratiam, ascribite benefactori, & exclamate: *Commoheatur à facie eius uniuersa terra: dicite in genibus, quia Dominus regnavit.*

Psal. 99. 6.

III.

Vultis videre regnum eius? Ut olim, per ipsum mare, duxit *Israëlitas* in terram sanctam; ita quotidie adhuc homines, per medios fluctus, per tumentes procellas, per breuia & *Syrtes*; per prosperos & aduersos casus, ducit ad portum æternæ felicitatis. Nunquid enim innocentissimum *Iosephum*, per inuidiam, per odia, per coniurationem insidiásque, & immites fratrum manus, per cisternam, per seruitutem, in quam, pro mancipio venditus est; per impurissimæ lenæ & leænæ calumniam, per diuturnum carcerem (nam tribus annis in custodia fuit detentus) denique, per ingratiissimi pincernæ obliuionem, vexatum, probatumque duxit? Et quò, per tot casus, duxit? ad summum penè culmen dignitatis. Nam fratrum terror, patris nutritor, *Ægypti* Seruator, regi proximus fuit. Ita, de mala *Fortuna*, in bonam translatus docuit nos, diuinæ *Providentiæ* bonitatem, etiam in tristissimi

Iac. Salian.
Año Mundi
2316. & An.
2317.

Casus

Casibus non defuisse. Quò celsius turris educenda est, eò profundiora necessaria sunt fundaméta. Extollere Iosephum voluit Deus; vt in altum efferret, profundè humiliauit. Magis splendent, quæ magis poliuntur. Quid quòd ea sunt Numinis iudicia, vt voluerit illos ipsos fratres, per eum viuere, qui ei mortem sunt machinati: *Misit ante eos virum: in seruum venundatus est Ioseph. Humiliauerunt, in compedibus, pedes eius: ferrum pertransiit animam eius, donec veniret verbum eius.* Non ergo impatiens, non pusillanimis factus est, in vinculis, Ioseph, non accusauit fortunam suam, non cogitauit de laqueo; &, quod admirandum est patientiæ exemplum, cum pincernæ diceret: *innocens in lacum missus sum*, non addidit, cuius id culpâ, aut calumnia sit factum, neque impiam moecham voluit diffamare; sed cetera Deo committens, generosa mente, expectauit, *donec veniret verbum eius*, fieretque, quod ei Dominus, per manipulos & stellas eum adorantes, prædixerat. Itaq; *eloquium Domini inflammatum eum*, vt spe inflammatus, neque fortunam suam ex impatientia; neq; Deum suum, ex ignorantia, accusaret. Quare tandem, constituto tempore à temporis authore, *misit rex, & soluit eum, princeps populorum, & dimisit eum. Constituit eum Dominum domus suæ: & Principem omnis possessionis suæ.* Quis hoc fecit? Deus fecit, per varios casus fecit, deniq; per somnium Pharaonis fecit. Non liberauit illum carcere pater, qui existimabat mortuum: non fratres, qui de eo nihil ampliùs cogitauerunt: non pincerna ingratus, qui, plus quàm duobus annis, tam boni vatis immemor fuit. Quid facit Deus? somnium mittit regi, nemo intelligit. septem boues pingues & septem macilentæ, pincernæ memoriâ refriuerunt, & Iosephum extraxerunt è carceris squallore; maioremque fecerunt, quàm domi, apud parentes, vnquam extitisset. Hæ sunt viæ Domini. Quas qui non nouit, à Domino esse, nequaquam potest esse sorte sua contentus; qui autem perspectas habet, *Casum* non tam *Casum*, quàm diuinum consilium appellat. Quale utique fuit etiam illud, cum Saul amissas asinas quærens regnum inuenit. Misit eum Cis pater, vt iumenta reduceret; at Deus misit, vt in regem vngeretur. Hic *casus*, Sauli accidit, qui utiq; nesciuit, simul quæri asinas & coronas: atqui Deo *casus* non fuit, qui illi vnâ viam ad vtrumque fecit. Age igitur, quòd nos *Casus* trahunt retrahuntque sequamur.

Quidquid erit, superanda omnis Fortuna ferendo est.

G g 2

Sed

Pl. 104. 17.

Gen. 40. 15.

1. Reg. 9. 3.

Virg. 5. Æn.